

Forsvunne notater

■ BJØRN ØYGARD

Assisterende fylkeslege i Finnmark

Valg av elektronisk pasientjournal (EPJ) leverandør: Brukermakt eller myndighetskontroll?

I løpet av første halvår 2014 fikk Fylkesmannen i Finnmark fem uavhengige tilbakemeldinger fra fem ulike legesentra i fem ulike kommuner om funksjonsproblemer med WinMed 3. Problemene var knyttet til lagring av løpende journalnotater, elektronisk korrespondanse med spesialisthelse-tjenesten, lagring av prøvesvar mv. I tillegg ble det rapportert om mangelfull «support» fra leverandør når problemene ble adressert dit. Dette påførte legekantorene betydelig med ekstraarbeid for å kompensere for funksjonsproblemene. Dette førte i sin tur til redusert produktivitet og økt risiko for nye feil knyttet til kravene om forsvarlig behandling, dokumentasjon og personvern.

Fylkesmannen i Finnmark vurderte problemene som alvorlige og valgte derfor å engasjere seg i saken av hensyn til pasientsikkerheten og for å bistå legekantorene

som var rammet. Vi var i kontakt med både Statens helsetilsyn, Helsedirektoratet og Datatilsynet, som gjorde oss kjent med at det var tilsvarende problemer over hele landet. Kontakten avdekket imidlertid få virkemidler overfor IT-leverandører på myndighetsnivå: Det er ingen tilsynsmyndighet eller sertifiseringsordning overfor leverandører av EPJ-systemer.

Sluttbrukeren (den enkelte virksomheten) blir derfor selv ansvarlig for å sikre at det EPJ-systemet som velges fyller krav i helselovgivningen. Avhengig av organisering og interne avtaler, kan dette ansvaret ligge på legesenteret selv eller overordnet virksomhet, eksempelvis kommune. I tillegg blir virksomhetene ansvarlige for å lage rutiner eller kompensatoriske systemer for å sikre pasientsikkerheten også når EPJ-systemet svikter. Pasientsikkerheten skal være ivaretatt til enhver tid.

Den enkelte lege eller helsepersonell får også et ansvar for å følge de kompensatoriske rutineene som eventuelt innføres i virksomheten og tilbakemel-

de og korrigere for all svikt som avdekkes.

Den grunnleggende utfordringen er det asymmetriske kunnskapsnivået mellom bestiller og leverandør av EPJ-systemer: Den enkelte virksomhet vil sjelden ha en bestiller-kompetanse som kan matche en leverandør som gjerne vil selge sitt EPJ-produkt. Konsolidering av forbrukermakt eller kontakt/ samarbeid med uavhengig spisskompetanse synes å være de mest åpnebare løsningene på kort sikt, i tillegg til en eventuell nasjonal dialog med EPJ-leverandører.

WinMed 3- saken har nok avdekket en sårbarhet og avhengighet av EPJ-systemer som ikke er ønskelig. På lengre sikt vil derfor veivalget for å redusere denne sårbarheten ligge mellom økte myndighetskrav/ virkemidler overfor EPJ-leverandører eller å øke kvaliteten i den frie konkurransen, for eksempel med at internasjonale leverandører i større grad slippes inn på det norske markedet?

■ FMFIBOY@FYLKESMANNEN.NO

Funksjonsproblemer i EPJ kan lett skape frustrasjon hos brukeren.

ILLUSTRASJONSFOTO: COLOURBOX

